

WOOREK

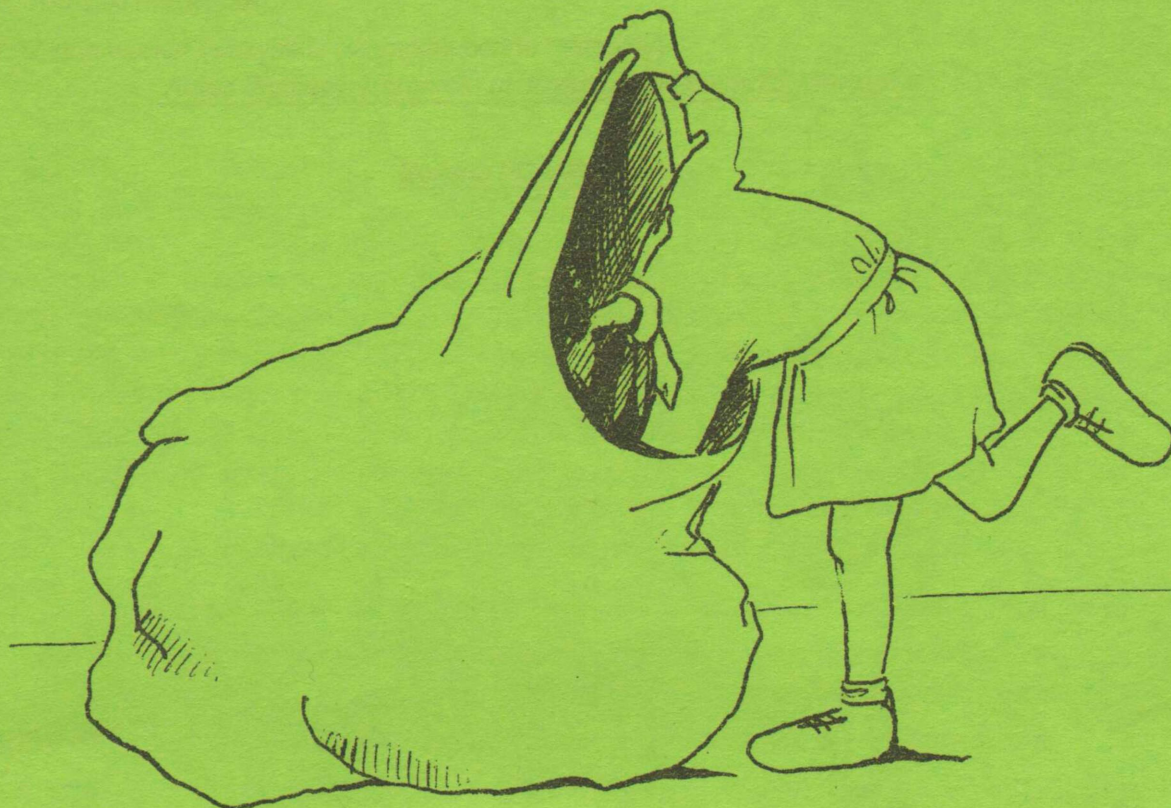

nr 1

GAZETA WYDZIAŁU HARCEREK

STYCZEŃ 1992

OBRZĘDOWOŚĆ

Województwo Śląskie
Urząd Marszałkowski
ul. Piłsudskiego 10
41-200 Katowice

Wydział Zarządzania
Kierownik: *[signature]*
Adres: ul. Piłsudskiego 10, 41-200 Katowice
Telefon: (032) 255 10 10

Województwo Śląskie

Druhno Drużynowo !

Zapewnie nie raz w Twojej pracy z drużyną udaje Ci się zrobić coś naprawdę rewelacyjnego, trafnego, ciekawego, po prostu dobrego. Innym zaś razem Twoje najlepsze pomysły nie sprawdzają się, pytasz: dlaczego?, próbujesz usprawiedliwić się brakiem dowiadczania, twój zapal gaśnie alboszukasz usilnie kontaktu z innymi drużynowymi!

Z myślą właśnie o Tobie, Twoich problemach, trudnościach zaistniał od kilku miesięcy Wydział Harcerek. Kieruje on swoje wysiłki ku wypracowaniu treści, form, metod pracy z drużynami harcerek młodszych. Jeśli więc oczekujesz pomocy i chcesz korzystać zdoświadczenia drużynowych wielu środowisk naszej organizacji (lub dzielić się swoimi własnymi) zainteresuj się zeszytami "Worka". W nich znajdziesz opracowane materiały metodyczne z następujących działów:

- I. Obrzędowość
- II. Gry i harce
- III. Zastęp
- IV. Techniki harcerskie
- V. "Z dna worka" (wszystkie pozostałe cenne materiały)

Adres Wydziału Harcerek: ul. Przasnyska 20a m.75, Warszawa

Bożena POJAWA, phm.

ZIMOWISKO: TEMATY I OBRZĘDOWOŚĆ

Planowanie pracy na zimowisku powinnyśmy zacząć od uświadomienia sobie, że nie może być ono oderwane od całorocznej pracy, lecz ma stanowić kolejną (może bardziej atrakcyjną) formę realizacji celów podjętych na początku roku harcerskiego. Tak więc zasadniczo temat na zimowisko (lub chociaż ogólny jego zarys) powinnyśmy ustalić już we wrześniu. Jest to oczywiście sytuacja idealna (ale do niej przecież dążymy!). Bardzo ważne jest, by zimowisko coś zaczynało, coś kończyło lub było czegoś kontynuacją.

Pisząc to, chcę uświadomić konsekwencje podjęcia danego tematu na zimowisku. Wiadomości i umiejętności zdobyte w czasie obozu zimowego nie mogą być jednorazową przygodą, z której wszyscy pamiętają przysłowiową Marysię, która świetnie grała na gitarze i zgrywuskę Jolę. Ważne jest utrwalenie w toku całorocznej pracy osiągnięć zimowiska. Tak więc, układając plan pracy zimowiska oraz dobierając temat należy uwzględnić:

1. ROCZNY PLAN PRACY
2. WARUNKI NATURALNE MIEJSCA, W KTÓRYM ODBYWA SIĘ ZIMOWISKO
3. WYMAGANIA NA STOPNIE I SPRAWNOŚCI
4. ZAINTERESOWANIA, MOŻLIWOŚCI I POTRZEBY HARCEREK

Zasadniczo tematem zimowiska może być wszystko co nas interesuje, bawi lub co możemy poznać dzięki specyficznym cechom miejsca, do którego jedziemy. Większość tematów można zaliczyć do jednej z niżej zapisanych grup tematycznych:

1. historia
2. kultura (szeroko pojęta)
3. literatura
4. języki obce + poznawanie świata
5. sport
6. przyroda i ekologia
7. tzw. nauki ścisłe

Są to oczywiście tylko zasadnicze grupy i tematy, do których możemy układać różne wariacje. Jednakże musimy sobie zdać sprawę z tego, że nie brzmią one zbyt zachęcająco (atrakcyjnie): np. taka historia (szkoła w czasie ferii! wkuwanie faktów i dat historycznych, przydługie nudnawe gawędy). Naszym zdaniem jest rozwiązanie rodzącej się wątpliwości tzn. musimy podać z pozoru nudny temat w ciekawej formie. Można to uzyskać za pomocą tzw. obrzędowości. Obrzędowość ma specyficzną moc przenoszenia i umieszczania nas w dowolnym czasie, miejscu i przestrzeni. Z obrzędowością łączą się z reguły:

- * zmiana nazw funkcji i poszczególnych elementów strukturalnych drużyny
- * wprowadzenie specyficznych sposobów zachowania się, ubioru, żywienia się itp.
- * wprowadzenie lub zmiana obrzędów obowiązujących w drużynie np. apel, meldowanie, ognisko, nadawanie stopni i sprawności itp.
- * zmiana nazw pomieszczeń i urządzeń codziennego użytku
- * wiele innych drobniejszych rzeczy, które zależą od naszej wyobraźni.

Obrzędowość stanowi doskonały motor i argument do działania w obranym kierunku. Dostarcza wielu doskonałych pomysłów na zajęcia, a przy okazji (oczywiście w dobrym wykonaniu) bawiąc - uczy. Oczywiście nie sposób opisać wszystkie możliwe obrzędowości. Oto kilka z nich do wyżej wymienionych tematów.

ad. 1 historia

Zimowiska historyczne możemy podzielić na dwie grupy:

- wejście w określony czas historyczny.
- spotkanie z "żywą historią"

Pierwszy typ możemy zastosować niezależnie od miejsca, w którym się znajdujemy (choć oczywiście lepiej jest zamieszkać w stylowym dworku). Na przykład przenosimy się na dwór królewski z XVI wieku. Tak więc komentantka zostaje królową, oboźna staje się mistrzem ceremonii, kwatermistrz - ochmistrzem dworu, wszystkie harcerki przeistaczają się w damy dworu. Rada obozu zamienia się w Radę Królewską, pojawiają się komnaty, sala balowa. Towarzyszy temu oczywiście cała powłoka zewnętrzno - materialna tzn. stroje, sposób wystawiania się i zachowania się (zwyczaje i obyczaje panujące na dworach XVI-wiecznych, elementy języka staropolskiego). Przy okazji dziewczęta poznają realia historyczne: może zebrać się sejm (związane z tym fakty historyczne), królowa może rozwiązać kilka konfliktów międzynarodowych, przyjąć poselstwa, zorganizować wielki bal na swoim dworze oraz turniej rycerski i strzelecki itd. Można również wprowadzić - zwyczaj codziennych audiencji u królowej. Warto również zwrócić uwagę na żywienie tzn. wprowadzić potrawy staropolskie. Zamiast typowego obrzędu nadania stopnia, sprawności lub przyrzeczenia harcerskiego możemy zorganizować pasowanie na rycerza.

Oczywiście inaczej będzie wyglądało zimowisko wprowadzone w realia okresu rozkwitu polskiego parlamentaryzmu. Poziom "historyczności" zimowiska powinien być uzależniony od wieku harcerki. Drugi typ zimowiska możemy zastosować tylko wówczas, gdy zimowisko odbywa się w miejscu o szczególnym znaczeniu historycznym lub z dużą liczbą obiektów zabytkowych.

Warto jest potraktować zabytki, nie jako budynki, które wypada zobaczyć, lecz łączyć je z określonymi wydarzeniami i postaciami historycznymi, próbować wczuć się w ich rolę lub też choć na chwilę przenieść się o setki lat wstecz. W ciągu całego zimowiska możemy odbyć wędrowkę po niemalże całej historii Polski, tzn. każdy dzień (lub 2) jest innym okresem historycznym. W tym dniu poznajemy historię poprzez dzieje miasta, w którym znajdujemy się. Zwiedzamy zabytki wybudowane lub związane z wydarzeniami zaistniałymi w danym czasie.

Oczywiście aby zorganizować dobre zimowisko historyczne należy się do niego dobrze przygotować.

ad.2 kultura

Zimowiska dotyczące kultury mogą obejmować wiele tematów takich jak:

- * film
- * teatr
- * muzyka
- * sztuki plastyczne itp.

W ramach filmowego zimowiska proponuję zabawić się w Hollywood, a dokładnie zimowisko zamienia się w plan filmu o naszej drużynie. Oczywiście komendant jest producentem, oboźny - reżyserem, kwatermistrz - kierownikiem produkcji, zastępowe - kierownikami sekcji np. muzycznej, scenograficznej, choreograficznej. W ramach gimnastyki może być aerobik z Jane Fondą, obiad - lunch u Gregory Pecka, namiot sanitarny - szpital na peryferiach, ewentualna wędrownia - turnee itd. Drużynę można podzielić na np. sekcję filmu dokumentalnego (tematyka ekologiczna, przyrodnicza, społeczna, regionalna, wyszukiwanie terenu służby itp.), sekcję muzyczną (utworzenie zespołu muzycznego, nauka piosenek aktorskich, realizacja imprez od strony dźwiękowej, organizacja festiwalu piosenki aktorskiej itp.), sekcję reklamową (wydawanie gazetki, przewodników po Hollywood, zespół fotograficzny itd.), sekcję techniczną (scenografia, choreografia, charakteryzacja - odpowiedzialna za wystrój pomieszczeń, dekoracje i ruch sceniczny oraz efekty specjalne).

Genne jest również utworzenie Akademii Filmowej w ramach której odbędzie się:

- kurs tańca Pauli Abdul
- kurs kosmetyczny
- kurs poprawnej wymowy
- kurs języka angielskiego
- zajęcia dotyczące historii filmu i teatru
- nauka słuchania muzyki poważnej
- wiele innych atrakcji

Wieczory można wypełnić różnymi ciekawymi imprezami np.

- festiwal piosenki aktorskiej
- wieczór z dreszczykiem czyli horrory i nie tylko
- bal u Roberta Retforda
- wybory Miss Hollywood
- w świecie filmu brazylijskiego czyli parodie filmów
- Dolly Parton Show czyli wywiady z gwiazdami (każda harcerka jest oczywiście gwiazdą!)
- aukcja pamiątek po gwiazdach
- parada gwiazd czyli rozdanie Oskarów itp.

Poza tym należy zadbać o ogólny "hollywoodzki" nastrój tzn. wystrój wnętrz, stroje, język angielski itp. Można wprowadzić dietę hollywoodzką (pod warunkiem dotacji).

To wszystko naprawdę wyjdzie, lecz pod warunkiem, że się do tego przygotujemy przed zimowiskiem. W podobny sposób możemy bawić się w teatr, przy czym w plan filmu zamienia się oczywiście w budynek teatru, lecz wewnątrz może być bardzo podobnie (lub całkowicie inaczej!). Zimowisko muzyczne możemy robić samodzielnie tzn. zajmując się tylko i wyłącznie muzyką:

- zimowisko zamienia się w warsztaty wokalne - instrumentalne zakończone wielkim festiwalem młodych talentów.
- zimowisko zamienia się w orkiestrę (dla starszych harcerek połączone z kursem słuchania muzyki poważnej)

lub też w formie połączonej tzn. muzyczno - plastyczne (artystyczne) w ramach którego odbędą się:

- wystawa i aukcja prac z dziedziny malarstwa, grafiki, rzeźby
- warsztaty w czasie których będzie można poznać pewne tajniki sztukplastycznych
- zajęcia z historii sztuki i muzyki
- utworzony zostanie zespół muzyczny
- nauka gry na dostępnych instrumentach
- tworzenie nowych instrumentów

Można pokusić się o stworzenie widowiska typu "wizja - dźwięk", w którym połączone byłyby elementy muzyczne i plastyczne.

ad.3 zimowisko - spotkanie z literaturą

Chodzi tu o zimowisko oparte na jakiejś szczególnie bliskiej nam książce. Członkowie drużyny wcielają się w konkretne postacie z danej książki, starają się naśladować ich pozytywne cechy. Przygody bohaterów można wykorzystać jako scenariusz do gier i zabaw. Mogą to być dzieła poważne takie jak "Potop" Sienkiewicza (zimowisko historyczne) jak również "Robin Hood", "Kajko i Kokosz", "Kubuś Puchatek" lub ogólnie świat baśni i legend. Pomysłów na zajęcia dostarczają nam bohaterowie. Możemy również sami stworzyć dalsze albo wcześniejsze ich losy. Warunkiem oczywiście jest przeczytanie danej książki przez wszystkich uczestników zimowiska.

ad. 4 zimowiska językowe

Stały się one niemal koniecznością. W dobie wchodzenia Polski do Europy znajomość najmniej jednego języka cywilizowanego jest niezbędna. Zimowisko językowe można zrobić w dwóch wersjach:

- mono, tzn. uczymy się jednego języka i poznajemy kraje, w których się tego języka używa.
- stereo, tzn. uczymy się kilku języków np. angielski, niemiecki lub francuski oraz poznajemy poszczególne kraje (ich stosunki społeczno - polityczne, odpowiednie zwyczaje i kulturę.)

Ma ono na celu głównie zachęcanie uczestników do podjęcia próby nauki języków obcych.

wersja MONO np. angielski

- obcojęzyczna oprawa plastyczna tzn. tabliczki informacyjne, karteczki z nazwami na różnych przedmiotach, hasła i przysłowia, jadłospis itp.
- nauka języka w formie krótkich konserwatoryjnych lekcji (należy wprowadzić podział na grupę "0" i zaawansowaną)
- wydawanie gazetki w języku angielskim
- nauka piosenek
- czytanie książek i czasopism
- wprowadzenie języka angielskiego jako urzędowego.

Poza tym przez całe zimowisko bawimy się w Anglików (lub Amerykanów- do wyboru) - rozkład dnia, five o'clock, angielska kuchnia narodowa, angielski humor i flegma

- poznajemy ich kulturę i zwyczaje oraz stosunki społeczno - gospodarcze i polityczne w Wielkiej Brytanii. Bardzo przydatne na takim zimowisku będą podręczniki, słowniki, kasety magnetofonowe, czasopisma i książki napisane w języku angielski, kasety video itp.

wersja STEREO

Może być zrealizowana w formie międzynarodowego zlotu, w którym uczestniczą delegacje różnych państw. Zasadniczo robimy to samo co w wersji mono jednak nie skupiamy się na jednym języku i państwie, lecz staramy się rozszerzyć nasze umiejętności i wiedzę z nieco szerszego zakresu. Daje to możliwości nauki języka nieco mniejsze lecz rozszerza wiedzę na temat kilku państw i języków.

ad. 5 zimowiska sportowe

Należą tu głównie zimowiska związane z jakąś zimową dyscypliną sportu (narcciarstwo, saneczkarstwo, łyżwiarstwo) i są w dużej mierze zdeterminowane miejscem (np. góry) lub koniecznością posiadania odpowiedniego sprzętu oraz stanem pogody). Jednakże można takie zimowisko zrobić w nieco innej formie np. pod hasłem "Wyprawa na biegun północny". Zimowisko staje się ekspedycją badawczą ze wszelkimi zasadami i prawami w niej obowiązującymi. Każdy dzień to jakiś element podróży, kolejne zadania sprawnościowe lub kolejny okres w historii wypraw polarnych. Po przybyciu "na miejsce" można wybudować polską bazę na biegunie (np. spróbować zbudować igloo). Przy okazji poznajemy sposoby na życie i przetrwanie w bardzo niskich temperaturach. Można też wprowadzić elementy polarnej kuchni.

Oczywiście są to tylko niektóre z propozycji. Kilka z przeczytanych na ten temat książek dostarczy Wam innych pomysłów. W podobny sposób możemy zorganizować wyprawę na Kilimandżaro. Są to propozycje dla starszych dziewcząt, a dla młodszych możemy zrobić zimowisko na zamku "Królowej Śniegu", oparte na pięknej baśni Andersena, z tym że na dworze królowej wcale nie musi być smutno - harcerki mogą rozgrzać zlodowaciałe serce władczyni. Spróbujcie, może być całkiem wesoło!

Kolejną sportową propozycją jest zorganizowanie zimowiska w formie olimpiady sportów zimowych (lub mieszanych, gdy jesteśmy w szkole z salą gimnastyczną). Każdy dzień może upływać pod znakiem innej dyscypliny sportowej, może być zakończony rozdaniem medali itp. Obowiązuje sportowa dyscyplina, sposób odżywiania się, zasada fair play i wiele innych rzeczy z tym związanych.

ad. 6 przyroda i ekologia

Jest to świetny temat na obóz letni, jednak można go również podjąć na zimowisku. Jest to utrudnione ze względu na pokrywą śnieżną, lecz gdzie lepiej niż na śniegu widać ile brudu i kurzu spada na nas i otaczającą nas roślinność oraz gdzie się nauczyć tropów leśnych zwierząt. Wprawdzie prawie cała przyroda pogrążona jest w głębokim śnie, lecz można pomyśleć o tych, którzy nie zasnęli (dokarmianie zwierząt). Być może nie jest to wystarczająco obszerny temat na całe zimowisko, lecz bardzo ważne jest podjęcie na nim przynajmniej kilku problemów z tej dziedziny.

ad. 7 "nauki ścisłe"

Ta grupa tematów może obejmować dosłownie wszystkie dziedziny nauk, które interesują nasze harcerki. Za szczególnie atrakcyjnie spośród nich uważam zimowisko astronomiczne, w ramach którego proponuję wyprawę na Marsa statkiem kosmicznym, którym jest budynek, w którym się znajdujemy. Jak na każdym statku kosmicznym będzie kapitan (komendant);

nawigator (oboźny), główny mechanik (kwatermistrz), lekarz pokładowy (sanitariusz drużyny). Cały budynek będzie statkiem kosmicznym, miejsce na apel - mostkiem kapitańskim, pokój kadry - centrum sterowania, toalety - komory hibernacyjne itd. Przy okazji mogą odbyć się zajęcia z obserwacji nieba, można utworzyć Kosmiczną Akademię w ramach której będą się odbywać nie tylko zajęcia teoretyczne, ale również sportowe. Można w formie gier zainscenizować kilka awarii na statku w czasie których będą się mogły sprawdzić w działaniu poszczególne sekcje. Ciekawe może być wprowadzenie pewnych elementów z życia codziennego kosmonautów na statku, np. odżywiania się, wystawiania (używania specjalistycznych terminów).

Wszystko, co tu zostało napisane jest tylko kroplą w morzu obrzędowości. Od nas zależy czy w nim nie utoniemy.

Przy pisaniu planów pracy należy pamiętać, że propozycje zawarte w tym artykule nie są wystarczające. Wy na pewno macie lepsze pomysły. Życzę dobrej zabawy na zimowiskach...

Joanna RABICZKO

"Pelasia"

Wydział Harcerek GK ZHR czyli redakcja "WORKA" ogłasza konkurs na najciekawszą obrzędowość zimowiska.

Opis powinien zawierać:

1. Charakterystykę drużyny i zimowiska
2. Plan pracy i opis obrzędowości
3. Formy realizacji
4. Refleksje po zimowisku

Sprawozdania z zimowisk przesyłajcie na adres:

ZHR
ul. Przasnyska 20a/75
01-756 Warszawa
z dopiskiem: "WOREK"

do dnia 1 marca 1992r.

Na zwycięzców czekają ciekawe nagrody!

KOMISJA DOSTAW HARCERSKICH

FUNDACJI ZHR POLECA:

- umundurowanie harcerek i harcerzy
- pasy i klamry harcerskie
- rogatywki
- guziki i lilijki
- książki o tematyce harcerskiej
- portrety Baden-Powella (laminowane i zwykłe)
- naklejki BS'91
- haftowane lilijki instruktorskie
- plakietki ZHR i syrenki
- śpiwory puchowe i fizelinowe
- namioty duże i małe
- demobil (z całego świata)

itp.

ponadto wykonujemy na zamówienie
haftowanie plakietek i szycie mundurów

WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH ZAPRASZAMY
DO KUPNA I WSPÓŁPRACY

nasz adres:

Fundacja ZHR
ul. Przasnyska 20a m. 75
01-765 Warszawa
TEL. 33 78 83

Polecamy usługi poligraficzne

druk:

* akcydensów,

* etykiet,

* reklamówek,

* wizytówek,

* blankietów jadłospisowych dla gastronomii,

* broszur,

* ulotek,

* kalendarzy,

* papierów firmowych,

* itp.

Orientacyjne ceny druku ofsetowego w jednej barwie przedstawiają się następująco:

Nakład	Arkusz A-4	Arkusz A-4	Arkusz A-3	Arkusz A-3
	druk jednostr.	druk obustr.	druk jednostr.	druk obustr.
do 50	300,zł	600,zł	390,zł	780,zł
do 100	250,zł	500,zł	300,zł	600,zł
do 300	180,zł	360,zł	250,zł	500,zł
do 500	150,zł	300,zł	220,zł	440,zł
do1000	140,zł	280,zł	200,zł	400,zł

Zamówienia realizujemy w bardzo krótkich terminach.

Polecamy wykonanie składu komputerowego oraz projektów reklamowych.

Oferujemy również:

* laminowanie,

* okładanie dokumentów i instrukcji obsługi

* oraz różnego rodzaju broszur w okładki typu termicznego.

Ceny okładek od 10.000,zł do 27.000,zł.

W y k o n u j e m y i d e n t y f i k a t o r y

WSZYSTKIE CENY SĄ CENAMI SZACUNKOWYMI I PODLEGAJĄ NEGOCJACJI.

Zakład Poligrafii

"Kleks"

Fundacji Związku Harcerstwa

Rzeczypospolitej

tel. 337883 ul. Przasnyska 20a/75 Warszawa

Drukując u nas wspierasz harcerstwo!

Druk wykonano w Zakładzie Poligrafii FUNDACJI Z.H.R.
zam. nr. 45..... nakład. 200.....